

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] perrinacia opponatur perseuerantiæ? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

Cùm enim aliquis consuetus est voluptatibus frui, difficilior potest earum absentiam sustinere. Alio modo, ex naturali dispositione, quia videlicet habet animum minus constantem propter fragilitatem complexionis. Et hoc modo comparantur feminae ad masculos, ut Philosophus dicit in 7. Ethic.* Et ideo illi qui muliebria patiuntur, molles dicuntur, quasi muliebres effecti.

l. 7. c. 7. a
m. 5.

Ad secundum dicendum, quod voluptati corporali opponitur labor. Et ideo res laboriosa tantum impediunt voluptates. Deliciosi autem dicuntur, qui non possunt sustinere aliquos labores, nec aliquid quod voluptatem diminuat. Unde dicitur Deuter. 18. Tenebrae mulier, & delicata, quae super terram ingredi non valebat, nec pedis vestigium figere propter molliem. Et ideo delicia mollium quaedam est. Sed mollium proprie respicit defectum delectationum, deliciae autem causam impeditivam delectationis, puta, laborem, vel aliquid huiusmodi.

Ad tertium dicendum, quod in ludo duo est considerare. Vno quidem modo delectationem: & sic inordinate lusuus opponitur eutrapeliae. Alio modo in ludo consideratur quaedam remissio siue quies, quae opponitur labori. Et ideo sicut non posse sustinere laboriosa, pertinet ad molliem, ita etiam nimis appetere remissionem ludi, vel quamcumque aliam quietem.

ARTIC. II.

Vtrum pertinacia opponatur perseverantiae?

678

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod pertinacia non opponatur perseverantiae. Dicit enim Gregorius trigessimoprimo Moralium*, quod pertinacia oritur ex inani gloria. Sed inanis gloria non opponitur perseverantiae, sed magis magnanimitati, ut supra dictum est 7. Ergo pertinacia non opponitur perseverantiae.

l. 31. c. 3.

q. 132. a.

2.

¶ 2. Praeterea, si opponitur perseverantiae, aut opponitur ei per excessum, aut per defectum. Sed non

Sec. sec. vol. iij.

K

oppo-

lib 7 c. 9.
ans me.
19. 5.

opponitur ei per excessum, quia etiam pertinax cedit
aliqui delectationi & tristitia: quia, ut dicit Philoso-
phus in 7. Ethicor. * Gaudent vincentes, & tristantur
si sententia eorum infirma appareant. Si autem per
defectum, erit idem quod mollicies: quod patet esse
falsum. Nullo ergo modo pertinacia opponitur per-
seuerantia.

¶ 3. Præterea, sicut perseuerans persistit in bono
contra tristitias, ita continens & temperatus contra
delectationes, & fortis contra timores, & mansuetus
contra iras. Sed pertinax dicitur aliquis ex eo quod
nimis in aliquo persistit. Ergo pertinacia non magis
opponitur perseuerantia, quam alijs virtutibus.

l. 2. de in-
uentione
in f. 4. an
te f. l. b.
* q. 92. a.

SED contra est, quod Tullius dicit in sua Rhetor.
quod ita se habet pertinacia ad perseuerantiam, sicut
superstitio ad religionem. Sed superstitio oppo-
nitur religioni, ut supra dictum est*. Ergo & perti-
nacia perseuerantia.

1.
* l. 10. c.
15. et in-
cipit. Pru-
dis quasi
parū an-
te med.
† l. 7. c. 9.
10. 5.
* ischy-
rognomo-
nes.
† idiogno-
mones.

RESPONDEO dicendum, quod sicut Isidorus
dicit in lib. Etymol. * pertinax dicitur aliquis qui est
impudenter tenens, & quasi ad omnia tenax. Ethic.
idem dicitur peruicax, eo quod in proposito suo ad
victoriam perseuerat. Antiqui enim dicebant victoriam
quam nos victoriam. Et hos Philosophus vocat in 7.
Ethic. † ischyrognomones, id est, fortis sententia: vel
† idiognomones, id est, propria sententia: quia scilicet
perseuerant in propria sententia plus quam oportet.
Mollis autem minus quam oportet: perseuerans autem
secundum quod oportet. Vnde patet quod perseueran-
tia laudatur sicut in medio existens: pertinax autem
vituperatur secundum excessum medij: mollis autem
secundum defectum.

q. 127. a.
2. ad 1. et
q. 133. a.
2.

Ad primum ergo dicendum, quod ideo aliquis
persistit in propria sententia, quia per hoc vult
suam excellentiam manifestare. Et ideo oritur ex in-
ni gloria sicut ex causa. Dicitur est autem supra
quod oppositio vitiorum ad virtutes non attenditur
secundum causam, sed secundum propriam speciem.
Ad

Ad secundum dicendum, quod pertinax excedit quidem in hoc quod inordinate persistit in aliquo contra multas difficultates: habet tamen aliquam delectationem in fine, sicut & fortis, & etiam perseverans. Quia tamen illa delectatio est vitiosa, ex eo quod nimis eam appetit, & contrariam tristitiam fugit: assimilatur incontinenti vel molli.

Ad tertium dicendum, quod alia virtutes, etsi persistant contra impetus passionum, non tamen proprie laus earum est ex persistendo, sicut laus perseverantia. Laus vero continentia magis videtur ex vincendo delectationes. Et ideo pertinacia directe opponitur perseverantia.

QVÆST. CXXXIX.

De dono fortitudinis, in duos articulos divisa.

Deinde considerandum est de dono, quod respondet fortitudini, quod est fortitudinis donum.

¶ Et circa hoc quaeruntur duo.

¶ Primo, utrum fortitudo sit donum?

¶ Secundo, quid respondeat ei in beatitudinibus, & fructibus.

ARTIC. I.

Utrum fortitudo sit donum?

679

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod fortitudo non sit donum. Virtutes enim a donis differunt. Sed fortitudo est virtus. Ergo non debet poni donum.

3. dif. 34.

q. 1. a. 2.

cor. col. 2.

fr. et q. 3.

a. 1. q. 1.

* 1. 2. q.

68. ar. 6.

† lib. 1. c.

32. ante

medium.

* 1. 2. c. 7.

in med.

10. 3.

¶ 2. Præterea, Actus donorum manet in patria, ut supra habitum est. Sed actus fortitudinis non manet in patria. Dicit enim Gregor. in 1. Moral. quod fortitudo dat fiduciam trepidanti contra adversa, quæ nulla erunt in patria. Ergo fortitudo non est donum.

¶ 3. Præterea, Aug. dicit in 2. de Doct. Christ. quod fortitudinis est ab omni transeuntium mortifera iucunditate seipsum sequestrare. Sed circa noxias iucunditates, seu delectationes magis consistit temperantia, quam fortitudo. Ergo videtur, quod fortitudo non sit donum respondens virtuti fortitudinis.

¶ 2 SED